

Dragan Koković

DRUŠTVO,
NASILJE
I
SPORT

Novi Sad
2010.

SADRŽAJ

Đuro Šušnjić: *Otvoreno i prikriveno nasilje* 15

1.

NASILJE SVAKIDAŠNICE

1.1. Od agresije do svetkovine nasilja	27
1.2. Nasilje kao poništavanje kulture	31
1.3. Nasilje kao priča o ljudskoj prirodi	34
1.4. Društvo i reprodukcija nasilja	40

2.

NASILJE KAO NORMALIZACIJA PATOLOŠKOG PONAŠANJA

2.1. Nasilje i društvena moć	49
2.2. Nasilje kao blokiranje slobodne volje	54

3.

NASILJE: PODSTICANJE I OBUZDAVANJE

3.1. „Divlje“ i „moderno“ nasilje	59
3.2. Nasilje kao „pljačkaški“ instinkt	63
3.3. Nasilje između nagona i norme	66

4.

NASILJE KAO OBESMIŠLJAVANJE VREDNOSTI

4.1. Vrednosti kao „nečujni vapaj“ za smislov	75
4.2. Obesmišljavanje vrednosti – uspon nasilja	77

5.

OBRASCI KULTURE I NASILJE

5.1. Kultura, agresija i nasilje	81
5.2. „Nelagodnost u kulturi“ i nasilje	83
5.3. Takmičenje – od suparništva do neprijateljstva	90

6.

VIRTUELNO NASILJE KAO TOTALNO NASILJE

6.1. Moć medija – medijska proizvodnja nasilja	95
6.2. Nasilje kao simbolička katarza	97
6.3. Nasilje – sve je stalo u medijski kabl	101

7.

NAVIJANJE – OD DEKORA DO NASILNIŠTVA

7.1. Nasilje – nalet mračnih strasti	109
7.2. Nasilje kao komunikacija	118

8.

RAZLIČITI PRISTUPI OBJAŠNJENJU NASILJA U SPORTU

8.1. Nasilje sportske publike	125
8.2. Sukob	130
8.3. Kultura siromaštva	135
8.4. Poremećaj vrednosti	136
8.5. Politizacija	141
8.6. Nacionalizam	144
8.7. Medijska prezentacija	148
8.8. Supkultura nasilja	153
8.9. Huliganizam	159
8.10. Vandalizam	162

8.11. Rasizam	165
8.12. Diktat gomile	170
8.13. Socijalno učenje	175
8.14. Ritualizam	178
8.15. Katarza	189
8.16. Imperativna победа	194
8.17. „Profesionalni“ navijač	196
8.18. Dosada	199
8.19. Turizam	203
8.20. Avanturizam	207
8.21. Idolopoklonstvo	210
8.22. Mitomanija	215
8.23. Devijantnost i delinkvencija	218
8.24. Komercijalizam	224
8.25. Doping	227

9.
UMESTO ZAKLJUČKA

Čovek nasilja je čovek	233
Risto Tubić: <i>Vreme nasilja i nasilje vremena</i>	237
Odabrana bibliografija	241